

Egyáltalán nem voltak frissek az emlékeim A dög című előadásról, mondhatni reménytelen álomba zuhantak, de ahogy az imént rátaláltam a neten néhány fotóra, egyszerre megelevenedtek. Gulácsi Zsuzsival beszélgetünk a péntek esti G. Café-s zsivalyban, elsősorban róla: hogyan kapta meg a szerepet, milyen volt Kiss Csabával, és persze az egész stábbal együtt dolgozni az előadáson. Olyan léha volt ez a lány mindig is, amióta csak ismerem, most rövidre vágott, fiús haja próbál komolyítani a helyzetet, de a Crawford-os anyajegy a keskeny ajkak fölött vésszesen ellenáll. Figyelem, mikor buggyan elő a komolykodó beszélgetés mögül a léhaság, mikor kapaszkodik a vállamba, ahogy régen, hogy röhögőgörcsét átzegeztesse a csontjaimon keresztül a rekeszizmokba. Milyen lett volna, rengeteget tanult a nagyoktól, és utolsó pillanatig nem hitte el, hogy őt választották ki a castingon a címszerepre. Nagy, zongorabillentyűkön megnyúlt ujjai röpködnek a levegőben, emlékszem, vérpiros ruhában ül a nőgyógyász székén az előadásban, vagy tékozló lányként otthon, az idősödő nők népviseletének nyomait tüntetően vagy csak kényszerből felöltő (nincs más ruhájuk falun az idős nőknek) anyja mellett, ő, vérpiros ruhában, a dög, aki csak úgy cserélgeti a férfiakat, mint más az alsóneműjét. Hát hogy is felejtethetném el, hogy öt-hat évvel ezelőtt, hacsak nem álmodtam azt is, a Kemény Zsigmond utcai legénylakásom ablaka alatt egész őszön át egy piros kabátos lány vonult el naponként többször is, de kétszer legalább. Pontosabban a bejárat nyílt a Keményről, az ablakom a vasútállomásra vezető utca forgalmát figyelte, az átkelőhelyet, és főleg a balesetveszélyes útkereszteződést, egy piros műanyag fedelű teraszos kiskocsmával és vegyesbolttal.

Svéd kabát volt.

Eléggé törekenynek hatott abban a zsúfolt, hihetetlenül veszélyes kereszteződésben nap mint nap ez a lány, aki színésznőnek készült. Hogy honnan tudtam meg, hogy kicsoda, és hogy színésznőnek készül? Mert egyszerűen tudtam, éreztem. Amúgy meg teljesen véletlenül jutott a tudomásomra. Vagyis akartam én tudni, persze, hogy, de az akarás nem volt elég, a véletlen kellett hozzá. Ott beszélgettünk először, ahol a tegnap este találkoztunk, a G. Cafében, Marosvásárhelyen, egy ismerősöm ismerőseként keveredtünk egy asztaltársaságba. Akkor norvég szakosként már színire készült, Nádas Temetéséből készült egy részlettel, néhányszor meghallgattam, persze, tanácsot adni nem tudtam, főleg azért, mert halálbiztos voltam benne, hogy ezt a lányt föl fogják venni. Minek akkor elrontani. Felvették. Egyszer hazajött Kolozsvárról, kimerülten a rengeteg próbától, a színészmesterség óráktól, és azt mondta, megtanították falnak rohanni. Ez még A dög előtt volt, évekkal. És A dög előtt voltak Gozner Gertrúd fotói is róla, amelyekből egyszerűen nem lett titok többé a nyilvánlag számára, milyen erős jelenség ez a lány, aki svéd, piros kabátban járkal, és norvéggként színésznőnek készül.

Sírtál, amikor kiderült, hogy a Bányavakságban nem fogsz játszani?

Ez meg jóval azután, hogy Sebestyén Aba felkérte a Bányavirágba Irma szerepére, de a trilógia második darabjában már nem játszott.

„Dorottyával A dög alatt szerettük meg egymást, a Bányavirág próbafolyamata csodálatos volt, nagyon jó volt a csapat, és ez meglátszott az előadáson is. Nem, nem sírtam, először nagyon rosszul esett, de utána megértettem, hogy nagyon nehéz lenne összeegyeztetni a dolgokat, én akkor már Sepsin laktam, nehéz lett volna.”

Napokig egyezkedtünk és egyeztettünk erről a találkozásról, erről a beszélgetésről is. Olyannyira, hogy egyszer már valamelyik álmomban is feltettem néhány kérdést Zsuzsinak. Egy asztallapra jegyzeteltem a válaszait, és már-már befejeztük, amikor fölállítottak, és át kellett ülnünk máshová. Fekete filccel írtam őket, ha valaki megtalálja, megtudhatja belőlük, mit gondolok a színjátszás jövőjéről. A Bányavirágot én magam csak a várban, a bástyában láttam. Zsuzsi kapcsán fontos volt ráéreznem, ahogy a személyesen ismert ember mérföldes távolságba kerül a közösen, ketten kialakított, nagyon saját bejáratú képtől a színpadon. Hogy amit a színpadon csinál, az ugyan messze van az embertől, akit ismerek, de elképesztően közel van ahhoz, ami nélkül nehéz lenne elviselni bármit is. És ettől nagyon-nagyon megnyugodtam.

Énszerintem a legnagyobb vétek szép lassan a halálba hajszolni valakit, mondja Irma a doktornak. Sokat lehet gondolni erre a mondatra.

Most éppen Dávid Attila Péterrel készülnek egy Szilágyi Domokosról és Hervay Gizelláról szóló előadásra. Zsuzsi játssza majd Hervayt. Itt van vele Péter is, a falnak tölt félkörű fémasztal, aminél ülünk, félreeső helye a G. Cafének.

Kérdezd meg, hogy melyik szerepről álmodik, hogy megvan-e még a piros kabátja. Hogy milyen érzés zenét szerezni egy előadáshoz – színészként.

Norvéggként svéd kabátban járni.

Kategória: Nézőtér

Denumire autor: Szabó Róbert Csaba

Látó Szépirodalmi Folyóirat